

GLASILO
SLOVEN-
SKEGA
PLANIN-
SKEGA
DRUŠTVA

PLANINSKI VESTNIK

XVIII.
LETNIK

1912

ŠTEV. 3.

Iz kraljestva Velikega Venedigerja.

Spisal Janko Mlakar.

Prijatelj Lojze mi je poslal čez Savinjske Planine vljudno vprašanje, če bi šel z njim na Mont Blanc.

»Lani nisi ti hotel, letos pa jaz nočem«, sem si mislil ter mu odgovoril, da si nisem še prištedil tistih sto frankovcev, ki jih taka tura pogoltne.

Kako je bilo lani? Lojze ni bil hotel z menoj; prerokoval mi je resno, kakor kak najzanesljivejši »vremenski ključ«, da me bo zavrnilo slabo vreme. In zgodilo se je tako: on je v dežju prijetno v Poljčanah sedel, jaz sem pa sejal franke tam krog Mont Blanca!

V Courmajeurju sem bil najel za drag denar nosača in vodnika ter lezel tja gori v bajto »du Dom«, da sem videl, kakšna je nevihta na M. Blancu. Drugo jutro smo jo pa pobrali zopet nazaj mokrožalostni. Pri slovesu sta me vodnik in nosač še celo blagrovala, da sem jo tako »srečno« unesel. Mene se ta tolažba ni prav nič prijela. Temnega obraza sem odjadral v najlepšem deževnem vremenu čez različne večje in manjše prelaze krog M. Blanca na Francosko v Chamonix. Upal sem, da bom imel tu več sreče. Toda očka mnogoštevilne Alpske družine so tako divjali, da se je iz doline prav dobro videlo, kako se je sneg usipal na vse strani. Ker mi je celo hotelir rekel, da pred enim tednom ni misliti na M. Blanc, sem jo odkuril s prvim vlakom domov, olajšan za lepe, svetle napoleondorčke. — —

Tako je bilo lani. Letos pa sem sporočil Lojzu, da me čez Avstrijsko mejo ne mika, pač pa bi rad obiskal Veliki Venediger in bližnjo okolico. In tako se je zgodilo, da sva nekega jutra v žup-

nišču na Dovjem basala nahrbtnike za kratek izlet v Tirolske gore. Največjo preglavico nama je delala vrv.

»Veš, Lojze, za dva je malo predolga; zadostovala bi tudi lahko za tri.«

»Nič ne škodi, če je predolga«, odvrne mi Lojze, »saj se lahko krog prsi ovije, kar je je preveč.«

»To je že res, toda pomisli, da nosiva s seboj prav po nepotrebnem tisti del vrvi, ki je namenjen za tretjega. Koliko moči se s tem zastonj potrosil!«

»Odrežita tisti konec, pa je«, vtakne se tu Aljaž vmes.

»Kaj praviš, mojo vrv da bi rezala, vrv, ki me je vodila po Titlisu in Jungfravi? Ne, tega pa ne pripustim nikdar. Prestriži mi nit življenja, če hočeš, toda vrv mi pusti celo!« Tako je govoril Lojze ter nežno potegnil z roko po vrvi, kakor poboža oče cvetoče lice hčerke edinke.

»No, če se ti pa vrvi tako škoda zdi in Janko noče nositi, kar je odveč, ne kaže drugega, kakor da dobita tovariša, ki ga navežeta na prazni konec.« Ta Aljažev svet se nama je zdel jako moder; kajti s tem je bilo vprašanje rešeno, rešena pa tudi vrv.

Toda kje dobiti tretjega? Kajti rabila sva celega, dobrega hribolazca, ki bi bil pripravljen raje za nama vred v ledeno razpoko skočiti, kakor da bi vrv odrezal ter se nama tako izneveril.

»Kaj pa, ko bi vprašal Joška, tistega, ki si se pri njem učil fotografiranja?« mi nasvetuje Lojze.

»Z Joškom ne bo nič,« odvrnem mu jaz; »zdi se mi, da je še vedno jezen name zaradi tistih plošč, ki sem mu jih gori na Velem Polju tako spretno razvil.«

»Eh kaj, gotovo je že davno pozabil na to tvojo nerodnost.«

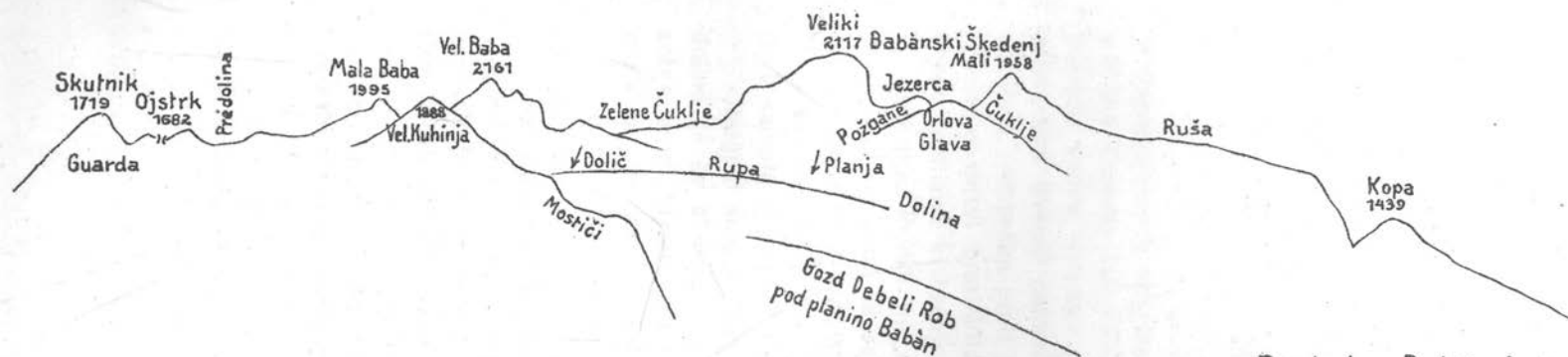
»Motiš se, Lojze; pomni, da ti fotograf prej pozabi dan svoje smrti, kakor pa, kdaj se mu je kaka dobra plošča pokvarila!«

»Poskusi, morda se vendar da omečiti.«

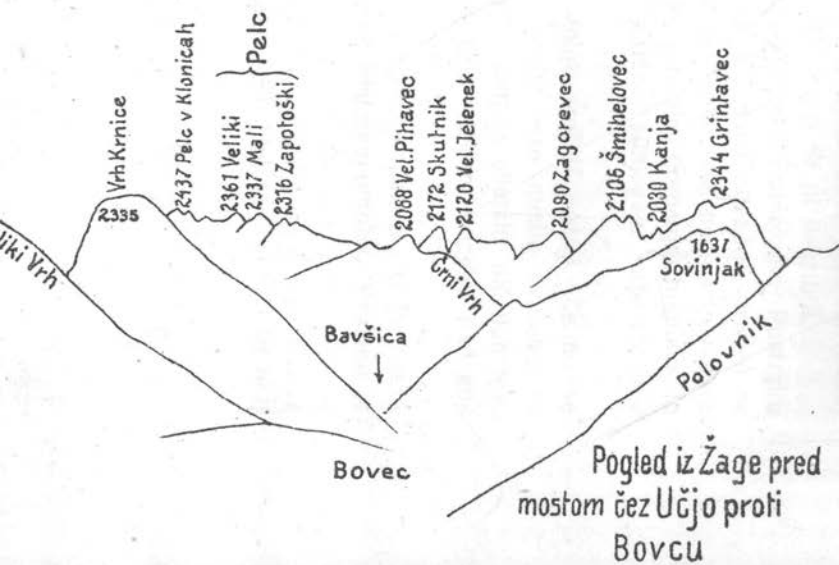
»Dobro, pa poskusim in to še danes.«

Odpeljal sem se takoj s prvim vlakom v Ljubljano in drugi dan so že trije slovenski hribolazci dali slovo Kranjski deželi.

Joško se je dal namreč proti mojemu pričakovanju preprositi. Toda moral sem mu slovesno obljubiti in se vrh tega še zarotiti na cepin, dereze in klofeto, da se ne bom dotaknil njegove fotografske škatlje, niti v mislih stisnil hruške in ostajal vedno najmanj pet metrov daleč od plošč.

Pogled na Babàn izpred
Žage na mostu.

1. Črez Antholško škrbino.

Turistika je v tem stoletju silno napredovala. Ne samo v visoko ležečih dolinah, marveč tudi na planinah in gorah lezejo koče, planinski domovi in hoteli kar iz tal. Na znanih gorah, ki imajo malo prostora na vrhu, se ob lepem vremenu hribolazci celo komaj zvrste. Istotako najdejo tisti prijatelji narave, ki iščejo v gorah razen planinskih krasot tudi miru in odpočitka od svetnega šuma in neprijetnosti vsakdanjega življenja, komaj kak samotni skrit kotiček, kamor tok turistov še ni zašel.

Tak skrit in množici nepoznan dragulj v vencu Tirolskih gora je Rieserfernerska skupina z vitkim Hochgallom na čelu. Akoravno v bližini Tirolske železnice, vendar ne čuti gorovje še prav nič slabih posledic vpliva »Društev za promet tujcev«. Za to se ima zahvaliti pred vsem dvema dolinama, ki sprejemata ves tok turistov in ga obračata, Ampeška proti jugu, Ahrnška pa proti severu. Hochgall in njegov mrtvi brat Wildgall pa gledata ponosno in prezirljivo na uboge zemljane, ki begajo mimo po prašnih cestah ter iščejo miru in odpočitka. Reveži ne vidijo, kako hiti svetni šum za njimi, jih dohiteva in objema, da se vtapljajo vanj, kamorkoli pridejo. In ako zaidejo slučajno v kraj, kjer ga ni, hite urno tja, kjer ga upajo najti.

Namenili smo se bili na Hochgall, želeli smo preživeti nekaj ur v samotni, v planinah, ki jih človeški hrup še ni oskrnil.

Izstopili smo v Olangu, eno postajo pred Brunekom. Pustrsko dolino je še objemal tihi nočni mir, ki vlada navadno, preden se začne zoriti. Nikjer nobene luči; vse je temno, vse počiva in nabira moči za nov delavnik. V daljavi je utihnilo hropenje hlapona in Rienz šumi svojo večno melodijo. Čudno odmevajo naše stopinje po trdi cesti.

Nič kaj prijetno nam ni po dolgi prečuti vožnji. Željno se oziramo na obronke gora, da bi zapazili tisto medlo svitlobo, ki napoveduje jutranjo zoro. Toda nebo nam ni obetalo nič dobrega. Črni debeli oblaki so se podili nad ozko dolino, kopičili nad gorami ter od časa do časa zakrivali luno.

Pri zadnjih hišah zavijemo v Antholško dolino. Ozka steza nas vabi s prašne ceste na zeleni breg bistrega potoka. Prijetno je bilo stopati po teh pašnikih, ki jih je obsipal mesec s svojo srebrno svitlobo. Tuintam se je privabil tudi kak težek oblak; in temna senca je legla za hip na zeleno plan. Ti hipi so se bolj in bolj množili, dokler se ni mesečina popolnoma skrila za oblake, ki so bili med tem napolnili vso dolino.

»Danes bomo še mokri,« prekine molk Joško.

»To naju prav nič ne briga,« mu odvrne Lojze; »Janko je preštudiral najnovejša vremenska sporočila in je napovedal lepo vreme; torej je njegova dolžnost, da naju varuje treska in hudega vremena.«

»Kaj bi govorili o vremenu,« oglasim se jaz nevoljno, ker sem čutil Lojzevo puščico; »lepo bo prav gotovo, samo tega ne vem, kje. Toliko pa lahko rečem, da bomo nocoj prenočili v Kasselski koči. Kaj bo jutri, bomo že videli.«

Pred nami se je dolina vedno bolj odpirala, in začelo se je tudi že svetliti. Ko smo pa prišli mimo Ober-Rasena do kopališča Antholz, se je popolnoma zdanilo. Videli smo daleč gori po rodovitni dolini, in tudi Hochgall bi bili zagledali, da se nam ni bil skrtil za gost meglen zastor. Ker je bilo v kopališču še vse zaprto, smo šli kar naprej proti Mittertalu, ki je zadnja večja vas v dolini. Ker smo precej urno hodili, smo prišli tja že krog polšeste ure. V priprosti, pa dobri gostilni pri Bruggerju smo se najprej malo odpočili in okrepčali, potem smo se pa »razkropili« po vasi. Joško je šel h kramarici nakupit nekaj drobnarij, kakršnih je bil pozabil s seboj vzeti, midva z Lojzom sva pa ogledovala cerkev in pokopališče.

Pravijo, da si mora v Italiji vsak tujec ogledati pokopališča, ker so podobna muzejem, polnim najlepših umetnin. Isto velja tudi za Tirolsko. Tu najdeš na pokopališčih krepko domačo umetnost in na napisih zaslediš filozofijo, kakor je ne slišiš pri predavanjih na visokih šolah. Zato je v Tirolskih vaseh povsod moja prva pot na pokopališče, da si ogledam napise na spomenikih. Tudi v Mittertalu sem našel več jako lepih. Najbolj mi je ugajal ta-le:

»Hier liegt der Bote Michel;
er fiel mit seiner Kraxen,
brach sich die beiden Haxen,
die wurden amputiert:
Das hat ihn sehr scheniert,
dann kam der Brand dazu!
Gott schenk ihm die ewige Ruh!«

Pri Mittertalu se zavije dolina proti severozahodu. Po lepi vožni poti prideš v dobri uri do Antholškega jezera, ki leži prav pod velikanskimi stenami Hochgalla. Odtod se vije dalje steza čez Stallersko sedlo (2055 m) v Defereško dolino. Od jezera se gre lahko tudi do Barmenske koče in odtod po severovzhodnem grebenu na Hochgall. Krasna je tura iz Barmenske do Kasselske koče čez

Hochgall. Mi bi jo bili prav radi naredili, toda na poti so nam bili naši težki nahrbtniki in tudi vreme nas je malo skrbelo. Zato smo krenili raje proti Antholški škrbini in Kasselski koči. Tam smo hoteli pustiti prtljago in potem skočiti na Hochgall.

Takoj za vasjo se začne steza viti po jako strmem redkem gozdu. V kratkem času smo prišli že tako visoko, da se nam je odprl pogled po celi dolini od Ober-Rasena noter do jezera. Megle so se tudi toliko dvignile, da so se nam pokazali nekateri vrhovi Defereških planin. Zastonj se je pa naše oko oziralo po Wildgallu, ki je glavna dika Mittertalske okolice.

Gozd se je vedno bolj redčil in nazadnje je stal le še tuintam kak macesen. Glasno žvenkljanje zvoncev nam je naznanjalo, da smo prišli na Bergersko planino. Visoko nad seboj zagledamo ozko škrbino, ki jo je obdajal krasen obok jasnega neba. Pogled na solnčne žarke, ki so se vsipali tuintam skozi ozke presledke hribolazcu tako sovražne megle in obsevale strme stene Magersteina, nam je napolnil srca z veselo nadejo. Kakor bi bili pustili polovico teže v dolini, tako lahko smo stopali po strmi planini solncu nasproti.

Kmalu pridemo do razpotja. Na levo se odcepi steza, ki prideš po nji v sedmih urah čez Gänsebichljoch (2792 m) v Reinsko dolino. Tudi mi smo bili tja namenjeni. Ker smo si pa izvolili »bližnjico« čez Hochgall, mahnili smo jo naravnost navzgor. Tla se višajo proti škrbini v precej strmih gredinah. Zadnji dve sta leto in dan pokriti z debelim snegom. Malo pod škrbino je bil plaz tako strm in trd, da smo raje krenili v skale, kakor da bi se bili mudili s sekanjem stopinj. Da smo storili prav, nam je pokazala raztrgana žica, ki je na dveh mestih visela čez ozko polico, na kateri smo našli sledove nadelane poti. Todi grme namreč spomladi ogromni plazovi in pokončavajo vse varnostne naprave. Po precej visokih stopih urno preplezamo skale in stopimo zopet na sneg.

Na škrbini smo. Tu se nam odpre lep pogled na širni Riesenerferner in na vitke vrhove, ki ga stražijo kakor zvesti čuvaji. Zelene planine se vrste ena za drugo med temnimi stenami, v ozadju se pa blišče ledeniki Zillertalskih Alp. Nad vso to krasoto se je pa bočilo temnomodro nebo, s katerega je sipalo solnce radodarno svoje blagodejne žarke.

Še enkrat se ozremo nazaj v ljubko Antholsko dolino in Defereške orjake, ki so imeli še vedno čez ušesa potegnjene meglene

kučme, nato zapustimo ozko škrbino, ki je kakor zagozda, porinjena med Magerstein (3270 m) in Hochflachkofel (3096 m), in stopimo na ledenik.

Jaz sem svetoval tovarišema, da bi se navezali na vrvi, in sem ju strašil s skritimi razpokami. Na ta način sem se namreč upal znebiti vrvi, ki mi je obteževala nahrbtnik. Toda Joško je takoj pregledal mojo zvižajo. Malemu prepirčku, ki je nastal vsled mojega predloga, je pa naredil naenkrat konec Hochgall. Prikazal se nam je kar nenadoma v vsem svojem veličastvu, tako lep in tako krasen, da smo vsi trije hkrati utihnili.

Ostali vrhovi izgube spričo njega vso svojo veljavo. Ponosno in mogočno kakor kralj sredi svojih dvorjanov stoji med snežnimi gorami, in celo njegov najbližnji sosed, smeli Wildgall, se mora pred njim ponižati. Podoben je velikanski piramidi, postavljeni na širo no sneženo polje. Dve steni sta obrnjeni proti nam, ena ledena svetla, bleščeča kakor solnčni dan, druga skalnata, temna, grozeča kakor črna noč. In ti grebeni! Kdor jih je enkrat videl, ne pozabi jih nikdar več. Strahovito razriti in raztrgani se dvigujejo v silni strmini in približujejo drug drugemu, dokler ne izginejo v ledenem stožcu, ki se blešči kakor čisto srebro na modrem nebu.

Kar se prikažejo na njem male črne pike. Kaj pomeni to? Urno podaljšamo oči z daljnogledi, in pike se nam izpremene v hribolazce, ki so ravno zapuščali vrh. Počasi in varno so lezli po strmini, zdelo se nam je, kakor da stoje čisto mirno. Bili so podobni majhnim madežem na hermelinu, ki odeva kraljeva pleča. Ne daleč od nas je gledalo iz snega nekaj radovednih pečin. Tam smo se zasidrali, da bi si po štiriurni poti iz Mittertala malo oddahnili. Joško vzame iz nahrbtnika aparat, da bi Hochgall »gor vzel,« midva z Lojzom pa začneva pregledavati okolico ter jo primerjati z zemljevidom, da bi našla pot do Kasselske koč.

Toda Hochgall se ne da kar tako ujeti na ploščo. Malo je pomignil in prihitele so megle iz globine ter mu zagrnile belo glavo. Toda s tem še niso bile zadovoljne. Dobivale so vedno več pomožnih čet iz doline in kmalu so zakrile tudi solnce. Preden smo se zavedli, kaj se pravzaprav godi, je bilo nad nami že vse temno; nato je za Magersteinom parkrat zagrmelo, in vsulo se je ledeno zrnje, da je kar pokalo po skalah.

Nevihta je ravno tako naglo odšla, kakor je bila privihrala. Kmalu se je zopet prikazal Hochgall, in Joško je takoj pomeril s svojim topom nanj. Kaj je ustrelil, ne vem, ker mi ni hotel nič pokazati,

Kaninska in Mangrtska skupina.

Dr. Henrik Tuma.

(Dalje.)

3. Bovec (483 m).

(S 6 slikami in obrisi na prilogi.)

Bovec je naš edini trg na Goriškem prav alpskega značaja. Leži 100 m nad strugo Soče na širni ravni zelenih travnikov in polj. Hiše stoje ob državni cesti, večji del trga pa že na ronkih Kaninskih. (Slika 1.) Težko je dobiti tako zdravo podnebje, kakor je Bovško. Trg ima okoli 460 m nad morjem, leži torej precej nizko; vendar je toliko oddaljen in dovolj visoko nad strugo mrzle alpske vode Soče in Koritnice ter odprt na sever in vzhod, da ga redkokdaj zakrivajo megle, ki toliko nadlegujejo srednjo Soško dolino. Bovec ima suh planinski vzduh; zaradi tega je za letovišče kakor ustvarjen, tembolj, ker ima lepe izprehode v bližnji okolici in je izhodišče za Kaninske ture, pa tudi v Trentsko, Bavško in Soško gorovje.

Žal, da nova alpska železnica jemlje nase ves turistiški tok od juga in severa; tako postajajo vedno redkejše lepe dolinske ture iz Trbiža čez Predel v Bovec in doli po Soški dolini in še lepša iz Bovca v Trento pod Triglav in iz Trente čez Vršec v Kranjsko Goro. V pravem interesu vojaške uprave bi bilo izdelati cesto iz Trente čez Vršec v Kranjsko Goro. Morda bi to utegnili obrniti tok turistov gostejše iz Kranjske Gore sem. Ker železniške zveze za Bovec in Rabelj ni tako skoro pričakovati, bi se morala uvesti pravilna zveza z avtomobili po večkrat na dan vsaj od postaje Sv. Lucije do Bovca.¹ Vzporedno bi bilo treba odstraniti klance med Srpenico in Trnovim. Tudi tu je interesirana vojaška uprava, in krivi so le poklicani javni faktorji, da se nič ne stori ter da lepi trg Bovec ostaja tako odrezan od večjega prometa. Postrežbe in gostilne je v Bovcu dovolj.

Lep pregled Bovške ravni je z grička tik Koritnice, Rabeljnika (519 m). Oddaljen je kilometer od Bovca; pot pelje po travnikih in nasadih okoli cerkvice Sv. Marije v Logu. (Slika 2.) Že od tod je lep pogled na Kanin in Bavšico (Slika 3.) na Soško gorovje. Kanin je ves pred teboj od Velikega Vrha pa do Malega Babánskega Škednja, na jugovzhodu Javoršček, na jugu gozdnati Polovnik, za njim in Kaninom proti jugu pa podolgasto sleme Kobariškega Stola.

¹ Podjetni in marljivi J. Ostan je z jesenjo 1910 pričel s tako vožnjo.

(Slika 4.) Tik pod Rabeljnikom v Vodenci se stekata Koritnica in Soča. Prav zdravilne kopeli na prostem nudi voda Slatenika. V sebi mora imeti mineralne snovi, — odtod ime.

Bovec mi je bil vedno ljub kraj radi prijaznega prebivalstva, zdravega bivališča in krasne alpske prirode. Od nekdaj že, ko sem prišel na Goriško, me je divje, samotno Kaninsko gorovje bolj mikalo nego drugi, četudi lepši naši alpski velikani. Samotni sivi podovi in prodovi mogočnega Kaninskega čoka (Kaninstock) so mi vedno dajali nekaljenega miru, kajti le redki so turisti po njih. Nemško Alpsko Društvo je zgradilo planinsko kočjo že v letih osemdesetnih. Leži na robu Kanina (1810,5 m nad morjem) proti Soški dolini nad planino v Gozdiču, s krasnim večernim pogledom na Razor, Triglav in Krn. Ob solčnem zatonu je pogled na te velike res čaroben. In vendar prihaja zadnja leta v to kočjo komaj po 10 turistov! Vsi poskusi Nemškega Alpskega Društva, zbuditi zanimanje za Kanin, so zaman.

Visoki Kanin (2592 m) šteje sicer precej obiskovalcev, a skoraj vsi prihajajo z Italijanske strani, od Skluž (Chiusaforte) ob Pontebanski železnici, ali pa od Trbiža mimo Rabeljskega Jezera na Nevejo in odtod čez Kaninski Ledenik po strmi a zavarovani severni steni na vrh. Res je Rabeljska dolina posebno mična, in v Neveji Furlansko Alpinsko društvo iz Vidma nudi dobro prenočišče. Tudi je iz Neveje najlažji pristop na Poliški Špik (Montaž). A če je za tujca, ki le enkrat pride v Julijske Alpe, priporočljiva tura iz Trbiža v Nevejo, odtod na Kanin in Montaž in doli po lepi, temni Rekljanski dolini v Skluže (Chiusaforte) in čez Pontebo nazaj, najde domač turist toliko raznovrstnih tur in prehodov z Bovške strani v Rezijo, Rekljanico in Rabeljsko dolino, da je skoraj nerazumljivo, kako se je Kanin opustil. Posebno slovenski turisti so na Kaninu tako redki, da jih sešteješ na prste ene roke.

Ravno za slovenskega turista pa morajo imeti prav veliko privlačne sile Kanin in Rezija, Prestreljenek in Neveja, Črneljska Špica z Rabeljsko dolino. Koliko novega, nenavadnega vidi tu! Pod Kaninom na Italijanski strani se dotika furlanski element s slovenskim, in lastna imena po vsej Rekljanici živo kličejo, da je nedavno tod še bival slovenski pastir. Kar zadnja leta moti, je sitno in prešerno nadziranje vojaštva in orožništva. Upajmo pa, da ta opreznost napram sosedu ne bo trajala vedno in da se potem tok slovenskih turistov tem močnejše razlije po Kaninskem gorovju in sosednjih dolinah na tej in oni strani!

Manjši izleti iz Bovca so: na Rabeljnik in Vodnico; k lepemu slapu Glijuna (Virje) pri Plužnah (Slika 5) po kolovozu; ob državni cesti slap Boke (Slika 6), nazaj grede s krasnim večernim pogledom na Triglav v ozadju Soške doline; k trdnjavi v Klužah. Nekoliko daljši planinski izleti so: v planino Možnico, v Trento in k izviru Soče. Lahke gorske ture so: na Sovínjak (1637 *m*; Sovínjak, izg. Svínjak, so Nemci prevedli v Saurüssel, vendar je Lechnerjev zemljevid to duhovito prevedenko opustil; ime je od tega, ker je rajda gor od Grintavca sem v sklepnem vrhu med dolini Koritnico in Sočo zavita), izhod od vasi Kal po zaznamovani poti S. P. D. v dobrih dveh urah; na planino Golobár in Hudi Vrh (1808 *m*) ali na Lipnik (1867 *m*) z lepim pogledom proti Krnu; na Kobariški Stol (1668 *m*), iz Žage gori na Srpenco doli ali obratno.

Nekoliko daljše, a ture brez vsake nevarnosti so: na Veliki Vrh (2208 *m*) čez planino Goričico; na Bovški Grintavec (2350 *m*) iz Soče; na Prestreljenek (2503 *m*) čez Krnico, ali od Kaninske Koče; na Veliko Babo (2161 *m*) iz Gor. Žage čez planino Babán, pa tudi iz Kaninske Koče čez Konte; na Črneljsko Špico (2328 *m*) čez planino Goričico; na Vrh Krnice (2235 *m*) čez Izgoro (Himmelsberg). — Nekoliko težavnejše ture so: čez Možnico in Melj na Črneljsko Špico; od Kaninske Koče na Veliki Kanin; od tam na Laško Planjo (2449 *m*).

Hude ture, kjer je treba derez ali plezalk in vrvi, so: Lopa s Prevale, Črneljska Špica od zahodne strani in Prestreljenek od Nevejske strani in skozi Okno. Ako se ture zvežejo z odstopom v Režijo in Nevejo in s prelazi, se dobe najraznovrstnejše ture.

Prehodi v Italijo so: čez Možniška Korita (1699 *m*) v Jezersko Dolino za Rabljem in v Nevejo; čez planino Krnico in Prevalo (2063 *m*) v Nevejo; čez Škrbino med Babánom (2025 *m*) in med Babo (1905 *m*) iz Kaninske Koče ali iz Žage v Režijo; iz Žage čez Ojstrk (1682 *m*) v Režijo; od tam ob Učji (Ucea) k izviru Tera ali čez Njivico (1082 *m*) v Režijo. (Dalje prih.)

Iz malo znanih krajev Kamniških Planin.

Pavel Kunaver.

Zmavčarji, Hudi Prask, Gamzov Skret in Kalški Greben — redkokdaj se zateče v te kraje, polne divjosti in nepokvarjene prirodnosti kak človek, kljub temu, da jih toliko potuje mimo. Ni stezá tu gori, a sledi se lahko, kod so

hodili gonjači, vidijo se v humusu odtiski parkeljcev divjih koz — a če vsega tega ni, poiskati si tudi ni težko, če se človek privadi divjosti okolice. Človeku se vračajo instinkti, ki jih je izgubil v neizmernem času našega razvoja; čuti se prostega in močnega obenem, ker se mora boriti s težkočami, ki se mu stavijo v upor, spozna pa obenem mejo svoje moči in neizmernost narave same.

Zato so mi z nekaterimi tovariši bili vedno pri srcu kraji, kjer smo bili sami, kjer ni čuti nič, razen skrivnostnih govoru podobnih glasov vetra ob skalah in v dračju gibkih vej. Kar bolj domače smo se čutili tu, kjer niso divje koze bežale tako divje in daleč pred svojim sovražnikom, človekom. In kdor je videl črede divjih koz v Windischgraetzovem revirju, ta je imel mnogo užitka pri pogledu na te krasne živali.

Turam v te kraje se je pridružil navadno tudi letni čas, ki je ozaljšal kraje bodisi s posebno divjostjo ali z ljubkostjo in pestrostjo barv, ali pa jih obdal v svečano samoto prvotne, mrtve narave. In mi smo odnesli iz teh krajev vedno ali mir v srcu in ponos, da nam je bilo mogoče ogniti se luž v dolini, ali pa pogum, da smo zmagovito prekorakali yse.

1. Zmavčarji.

Ob polnoči smo se ščakali zunaj Ljubljane, pri artilerijski vojašnici. Jaz sem bil prvi na licu mesta. Izza temnega poslopja tam se je oglasil indijanski krik in Ivan je stopil iz teme. Počakala sva še drugih dveh in nato smo jo udarili proti Kamniku.

Vedno dalje za nami je ostajalo megleno ozračje Ljubljanskega mesta in noč nas je zagrnila. Na razburjene živce je prijetno vplival nočni hlad. Pretekle so ure. V daljavi se je že videl Kamnika visoki stražnik, stari grad — iz violetne tmine so nam bele pike naznaje, da tudi mesto ni več v nedosežnosti. Mogočne sence tam zadaj, z nebom se v višini kosajoče, so stopale polagoma v obližje, na nebu so ugaševale zvezde in nad Črnim Grabnom se je posvetilo.

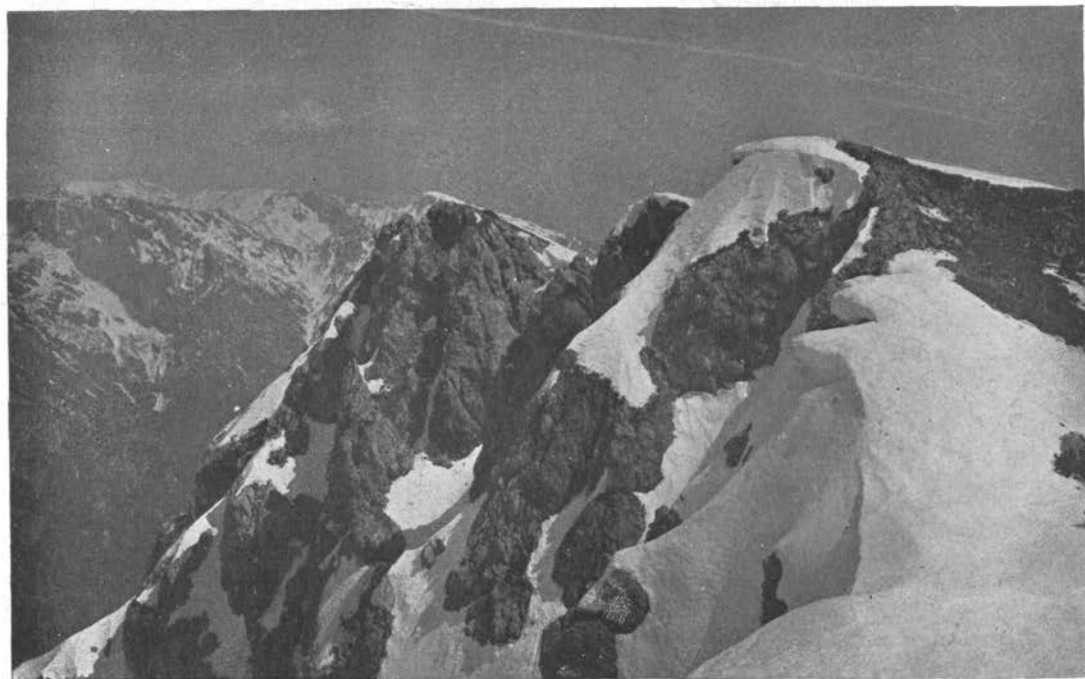
Stopili smo v tihi Kamnik. Dva peka smo šli buditi — zahotelo se nam je po svežih žemljah: eden je za vratni nekaj godrnjal, drugi je pa prišel do vrat, to se je videlo na senci na steklu — a je zopet izginil. Zapustili smo mesto brez žemelj in zastrl nas je »kitajski« zid, dolgi, enakolični od izmučenih hribolazcev tolikrat in tolikrat prokleti zid smodniščnice.

Pri »Korlnu« so še spali; sicer tudi nismo potrebovali krepčila; krepčilo so nam dale planine v svojem žaru. Zavili smo v Bistriško Dolino; ležala je še v jutranjem vijoličastem mraku. Sveže nam je

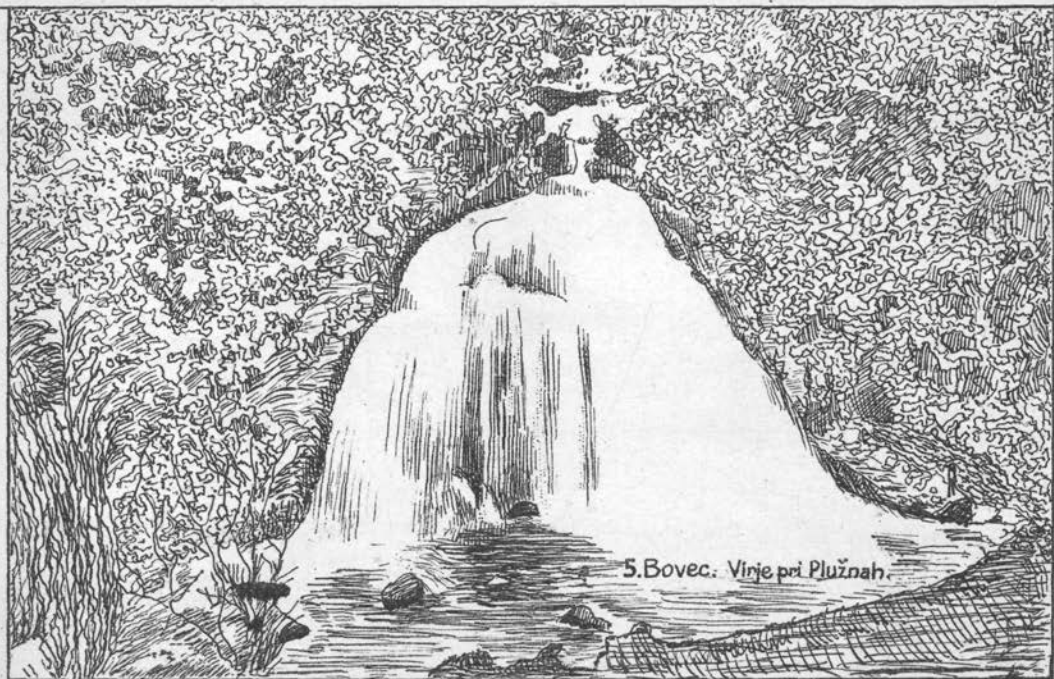
Kočna in Grintavec (izpod Krvavca).

Fotogr. R. Badiura.

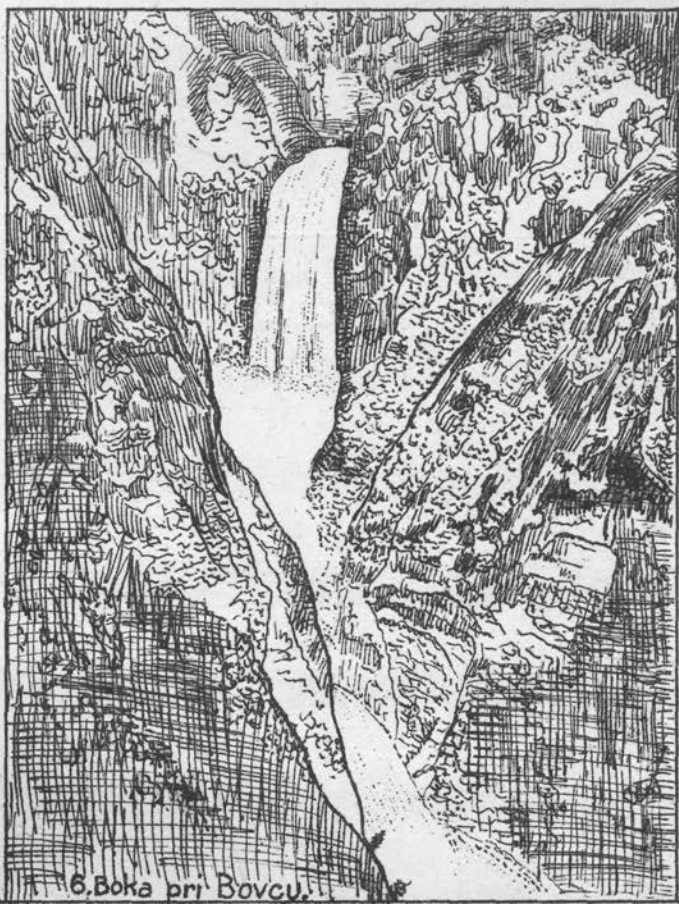

Kompotela o Binkošťih.

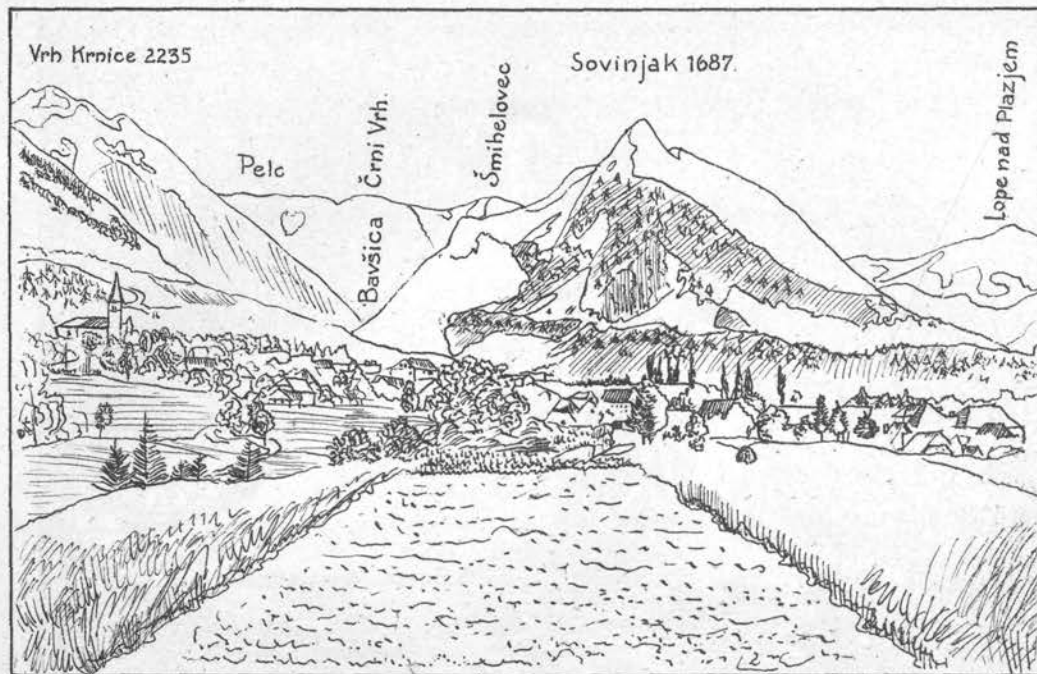
Fotogr. R. Badiura.

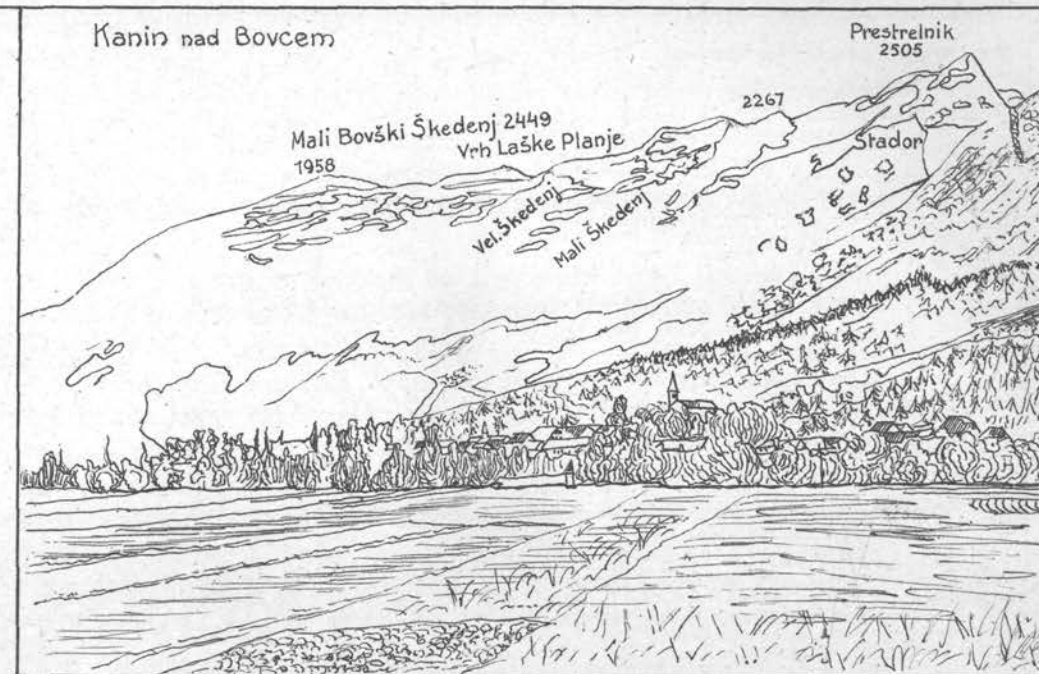
5. Bovec: Virje pri Plužnah.

6. Boka pri Bovecu.

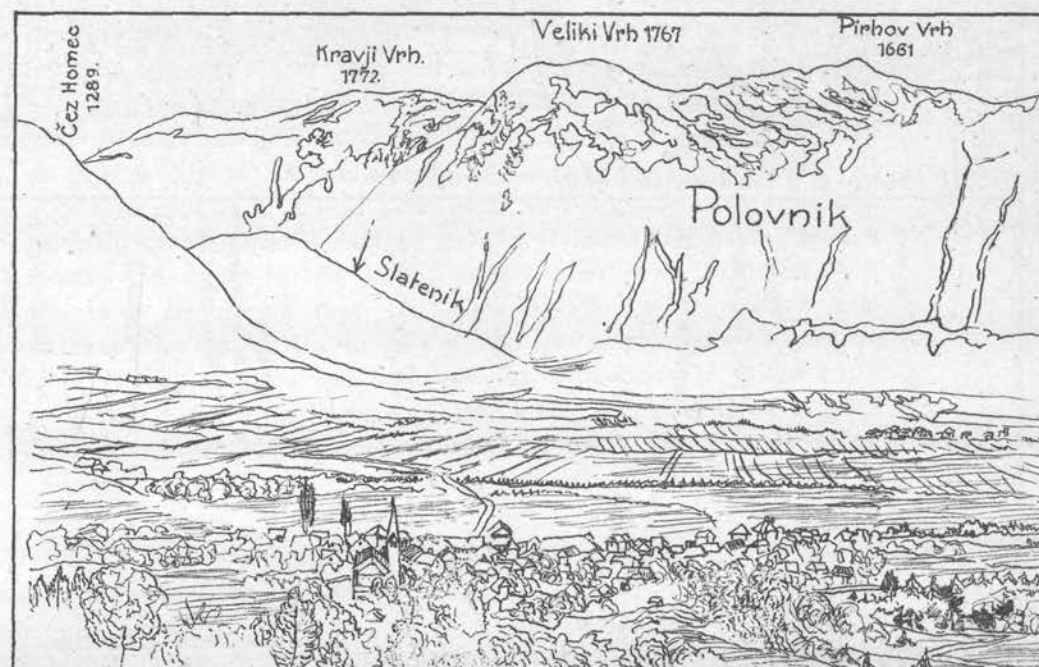
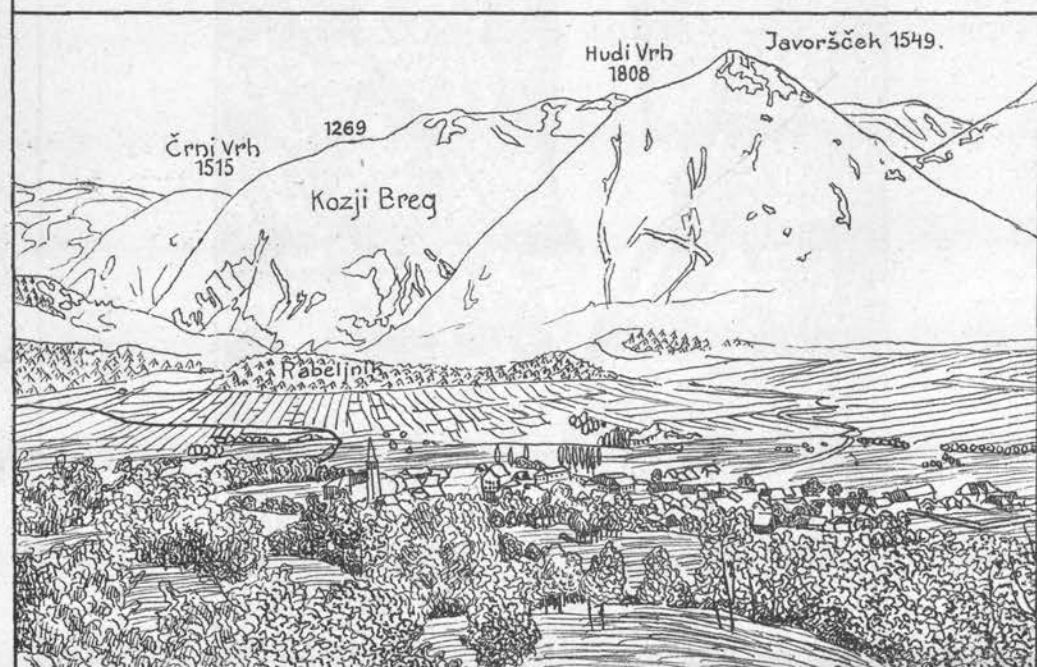

a.

b.

4. Pogled izpred Bovca na a) Sovinjak b) Kanin c) Javoršček d) Polovnik.

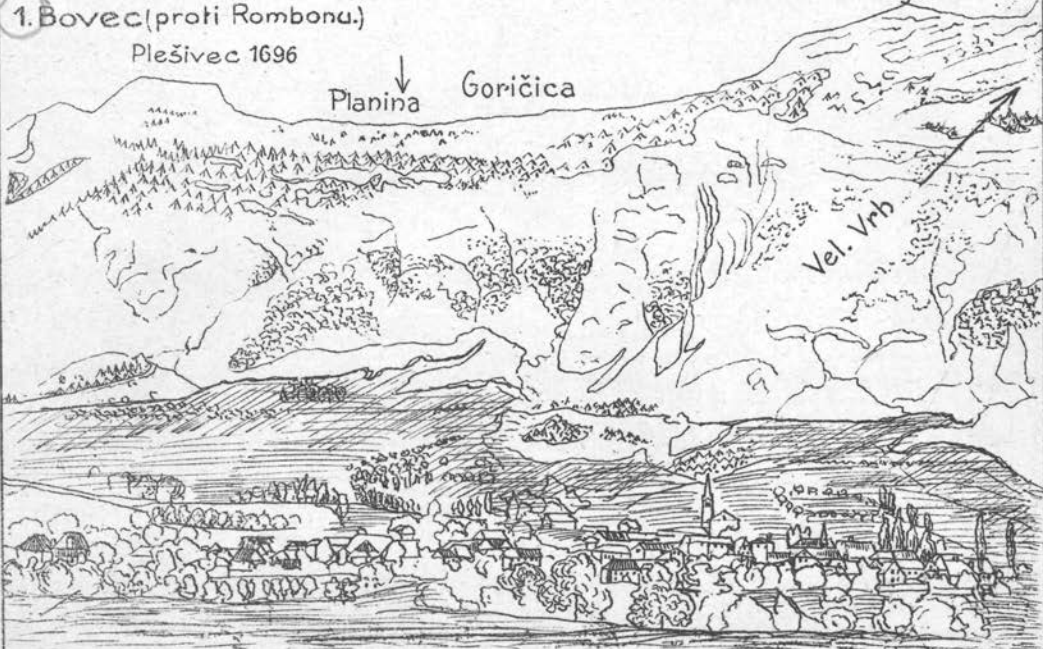
1. Bovec (proti Rombonu.)

Plešivec 1696

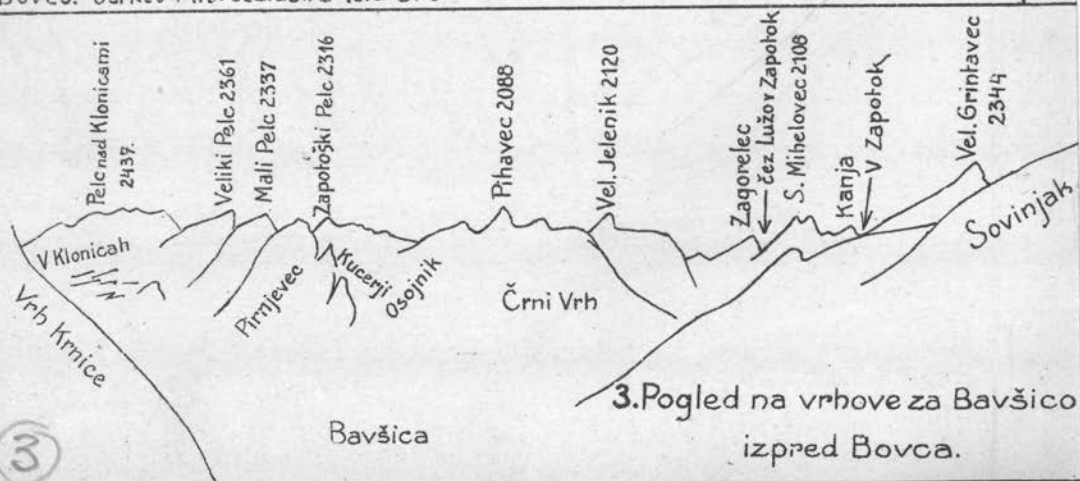
Čuklja 1766

Planina Goričica

Vel. Vrh

2. BOVEC. Cerkev M.D. sezidana leta 870

3. Pogled na vrhove za Bavšico izpred Bovca.

zavelo v obraz in do kosti, da smo se podvzivali naprej ob Bistrici. Kako je bila ta lepa v njenih globinah in plitvinah; tam tiha, temna in skrivnostna, tu živa, skakljajoče igrajoča se ob skalah ter šumeča!

Pelo je v nas mogočnosti, ko smo stopili v rdeč jesenski gozd. Solnce se je prikradlo skozi rdečo streho in je barvalo tla ter debela in v daljavi — strme stene Skute!

Dolina se je odprla; Bistriški kot smo pozdravili z ukanjem. Vse je bilo tako kakor poleti, samo mrtvo je bilo — ljudij, izletnikov ni bilo. Vladal je svečan mir. Oni lepi bukovi gozd nad Bistrico proti Kamniškemu Sedlu, pod katerega lepo zeleno streho med igrajočimi se solnčnimi žarki je tako prijetno, je bil danes drugače razsvetljen. Skozi njegovo rdečo streho so se usipali zlati žarki toplega jesenskega solnca na nas. Niso imeli več poletne moči.

Stali smo že nad lesovi; na levo in desno skalne stene, pred nami v višini zeleno sedlo in daleč globoko pod nami lepa dolina v jesenskih barvah. Tiho je bilo tu. Živino so bili že davno odgnali; prazna je bila pastirska koča pod smrekami. A prejšnji, pravi prebivalci planin so prišli s svojih poletnih domov. Tam na desno pod Planjavo, kjer se vrste prodovi, snežišča in travne trate, tam se je pasla velika čreda divjih koz in više gori zopet ena. Imajo dobro slutnjo te živali. Niso pobegnile v stene: šele ko smo se približali, so se počasi in varno umaknile čez polico na Planjavo, na druge, njim znane sočne trate.

Po kratko trajajočem padanju je vladal zopet mir. Motilo ga je le udarjanje cepinov in palic ob kamenju ter tiho javkanje vetra ob skalnih špicah. Počasi so plavale bele megle k sedlu. Močnejše in močnejše je velo, včasih nas je obdala bela sopara, pa je zopet izginila proti vrhu. Pokazala se je špica strelovoda na koči — malo nato pa koča sama. Z vriski smo jo pozdravili — a le jek od sten se nam je odzval. Nikogar več ni bilo tu, v jesenskih planinah.

Črez sedlo od Rinke sem se je v pretrganih sunkih oglašal zamolkli grom slapa. V nešteti barvah je ležala Logarska Dolina v globini. Še lepša je bila kakor poleti, jesen jo je poslikala. A v višinah je že umirala moč življenja; Okrešelj je le tuintam imel še kako živo barvo. Da, tu gori je bilo vse pripravljeno na sprejem zime. Oblaki, plavajoči od juga sem, so prinašali v te višine smrt.

Baš smo se prijetno uredili, zakurili smo štedilnik in hoteli smo si skuhati čaja, juhe in vsega dobrega. A vodnjak je bil zaklenjen! Snežišča so daleč naokoli skopnela. Kaj čemo? V koritu

pred kočo je bilo nekaj vode; hitro smo jo zajeli v lonce in kuhali, da je bilo veselje. — Kuhana je bila juha in mogočno smo se vsedli okoli ponve. Toda kakšen okus je imela juha? Spogledovali smo se.

»Kakšen okus?«

»Pa res čuden!«

»Meni je kar slabo!«

»Fej!« je izpljunil eden.

»Kaj je bilo notri? Poglejmo vodo v koritu.«

Pred vratmi se je slišalo rentachenje: »Žajfenco smo kuhali!« Ni se šalil; milnica je bila v koritu in mi je nismo opazili v svoji žeji! Tako smo ostali brez vode.

Časa je še bilo, zato smo šli na vrh sedla. Da bi šli na Brano ali na Planjavo? Bilo je že malo pozno in megle so pokrivalo vrhove. V dolinah je že začela luč zamirati. Enolične megle so zakrivalo obzorje. Tiho je bilo; tudi mi smo utihnili. Le sever je tu in tam zažvižgal po robovih, počasi se mu je zvečala moč in zapodil nas je v kočo.

Treba je bilo pripraviti ležišča. Dve postelji smo prinesli v kuhinjo in topli se za koce. Zunaj pa je tulil vihar, dokler ga niso premagale megle, ki so padale nižje in nižje in potopile kočo.

„Meglal!“ se nam je zazdehalo in — zaspali smo.

Tam, kjer bi morala zjutraj zlata zarja naznanjati prihod gospodarja dneva, tam je na robu temnega, oblačnega neba nekoliko žarelo. V dolinah je bilo mračno — ne zaradi bežeče noči — mrak je ostal tudi pozneje — in zima se je bližala višinam. Vrhovi so bili skriti v megle.

»Kam?« »Doli!« Toda ne po poti, po kateri smo prišli, temveč za Brano čez Kotličce in Žmavčarje v Bistrico.

Zajutrek je bil kratek, saj nismo imeli vode. Še pospravili smo. Pozdravljeno Sedlo Kamniško in prijazna koča! Dobro prezimi!

Stisnili smo cepine pod pazduho, roke pa v žep. Ješ! kako je to pihalo. Vzdigovali smo se po izpranih rušah za markacijo tja proti Braninim prodovom, ki smo jih še prekoračili, uporabljajoč stezo. Nato pa smo jih zapustili in šli v isti smeri dalje proti Kotličem.

»Kotličci? Brez derez pa ne tja!« tako so nas bili doma poučili. Takrat še ni bila nadelana pot do njih, zato smo bili radovedni, kaj tako groznega se nam bode stavilo v bran. Ker po neprestanem pričakovanju nič ni bilo, smo postali vsi vihravi. A kmalu nas je

izpametovalo, — pa ne da bi morda prišla kaka zapreka — ampak, ko sva se s prijateljem spuščala čez neko nizko stenico k niže stoječima tovarišema, je zabobnelo v žlebu nad njima. Videl sem valiti se veliko skalo, ki bi zmečkala vsakogar, kogar bi zadela. Zavpil sem še, a že je butnilo v prodovje, da so leteli majhni kosci okoli tovariša. Dolgi Ivan je eno izkupil, a ni še bila prehuda.

Hiteli smo naprej proti Kotličem in smo stali na škrbini. Tu je zopet prav ledeno mrzlo pihalo. Brž smo šli nekoliko niže, a zeblo me je tako v roke, da mi je ušel cepin iz otrplih prstov. Malo sram me je bilo. Saj je rekel neki vodnik, ne naš, ampak izpod Matterhorna —: »Komur uide cepin iz rok, ta je toliko vreden kakor lovec, ki bi izgubil na lovu puško.«

Odprl se nam je pogled na Kranjsko stran. Tam so se trgali oblaki in solnce je na nekaterih krajih posijalo. Preudarili smo smer pota. O Žmavčarjih smo vedeli, da imajo eno zapreko, namreč skoraj 10 m dolgo ploščo in ta leži v višini kakih 1800 m.

Sedaj smo se — še v Kotličih stoječ — lotili zadnjih skal, ki so nas ločile od travnate trate na južnem pobočju. Nekaj metrov nad izhodom iz skal je stal takrat skoraj 1½ m visok — stražnik, na tako lahki in prožni podlogi, da mu nismo zaupali straže nad nami, ko bomo korakali globoko pod njim. Pregledali smo smer — in nato ga je sunil tovariš v hrbet. Med gromom in treskom jo je udril po žlebovih — tisoči koscev ž njim, in ni ga bilo več!

Drvili smo po strmem, mehkem pobočju navzdol. Izprva smo se držali divjega žleba ob levi in silno strmih zahodnih sten Brane. Solnce je prijazno posevalo, pa se zopet skrivalo za lahne oblake, ki so delali tu in tam senco po gozdovih in gorah. Vse konture so bile omiljene. Strme stene so končale travno pobočje. Globoki žleb, napolnjen še s starim snegom, pokritim s prodom, je zijal nasproti. Umaknili smo se mu na desno na dolge prodove, ležeče pod silnimi ploščami, sezajočimi gori proti Turski Gori. Peljali smo se po njih navzdol in stali smo v zagati. Navpične stene pod nami v žleb, od desne pa so se plošče približale žlebu in padle v navpični stopnici vanj. Pred to stopnico je bila druga, manjša, držeča povprek navzdol na nasprotno stran: naš izhod, pričakovana plošča.

Pred ploščo je šel mal prestop, ki ga je bilo treba previdno narediti. Neobhodno potrebno ni, da bi šel bos čez ploščo, ker v malih rezah najde tudi žrebelj opore in roka se lahko nasloni na višjo stopnjo.

Veliko je bilo veselje, ko smo pod steno ugledali tolmun, poln vode. Kako se je prilegla! Splezali smo izpod stene nazaj na južno pobočje in pričela se je gonja čez strmo ležeče planinice med upognjenimi bukvami, med polomljenimi smrekami niže in niže v dolino. Še enkrat smo zašli preveč v bližino žleba, splezali smo čez par skokov in smo našli — mrtvega gamsa. Pognal se je tovariš naprej in ga je oropal rogov. Zadnje planike smo našli — zadnje, in zato tako drage! Našli smo jih samo, dobili pa ne: dohod do njih nas je ukrotil in vsak je odklonil beli cvet, t. j. kislo grozdje...

Črez drn in strn je šla naša pot in padala vedno strmeje, dokler se nismo po silni strmini lepega bukovega gozda zdrsali med navaljeno skalovje, bleščeče se v solncu, in si počili v senci visokih smrek.

Še en pogled na orjake! Zdravi! Mimo čudesa ledeniških časov — Žagane Peči — smo hiteli. Mleko pri kmetu v Bistrici nam je dalo novo moč — za prihodnjo turo!

(Dalje prih.)

† Ignac Šijanec.

F. Kocbek.

Kot učitelj v Gornjem Gradu in tajnik »Savinjske podružnice« S. P. D. je dne 26. decembra 1911 po kratki bolezni umrl.

Rajniki je bil rojen dne 19. julija 1874 v Svetinjah pri Ormožu. L. 1897. je postal učitelj v Gornjem Gradu.¹ Ker je l. 1897. prejšnji tajnik podružnice umrl, je bil Šijanec izvoljen tajnikom in je ves čas marljivo opravljal svoj posel. Z načelnikom skupno ali pa sam je vsako leto pregledal vse podružnične kočje razen Hausenbichlerjeve. Največkrat je obiskal Gornjegrajsko Kočo na Menini.

Čim dalje je opazoval divni planinski svet, tem bolj ga je očaral, tem bolj ga je ljubil. Zato je vsak prosti čas porabil, da napravi kakšno planinsko turo. Pred dvema letoma je vodil fotografa po Ojstrici, Logarski Dolini, Okrešlju itd., da mu je pokazal najznamenitejše kraje, o katerih je izdala podružnica lepe razglednice in panoramo z Ojstrico.

¹ Bil je vrta duša, šaljiv, delaven pri vseh narodnih društvih. Velikanski pogreb dne 28. dec. je pokazal, kako je bil priljubljen povsod. Ob odprtem grobu sta poudarjala vsestranske zasluge rajnega gospod nadučitelj Rajšp iz Ormoža in gosp. nadučitelj Kelc iz Nove Štife.

Rajni Ignac je imel veliko veselje in posebno spretnost v aranžiranju veselic in izletov. Pred mnogimi leti je za Gornjegrajska narodna društva pripravil veliko veselico, za podružnico pa l. 1907. »Planinski sejm« pri Sv. Frančišku in uredil takrat »Planinskega škrata«. Lansko leto je uredil štiridneven izlet učiteljev in učiteljic v Savinjske Alpe. Razgled z Brane je vse tako navdušil, da so takoj ustanovili turistični klub »Branca«, za načelnika pa izvolili Ignaca Šijanca.

V njegovi zapuščini se je našel že izdelan načrt za potovanje v Švico, namreč ob večji udeležbi. Švico je bil namreč pred več leti prepotoval, ko je dobil podporo v poučne namene od c. kr. ministerstva. Savinjsko podružnico in klub »Branca« je zadel hud udarec. Ohranimo mu vsi planinci blag spomin!

Obzor.

VI. planinski ples. — Izredno dobro se je obnesla prireditev te šeste društvene predpustne veselice. Že smo se bali, da bo planinski ples trpel, ker posnemajo način njegove prireditve tudi druga ljubljanska društva; in ko se je popoldne pred plesom nenadoma izpremenilo vreme in je med bliskom in gromom začelo silno snežiti, smo že obupavali nad uspehom. Toda naše naklonjeno nam občinstvo se je zavedalo, da se prireja planinski ples samo v to svrho, da more društvo z njega gmotnim dohodkom podpreti svoje delo v prosep slovenskega planinstva; ostalo mu je tudi v spominu, da tako neprisiljene zabave v krogu znancev, došlih od vseh strani, ne nudi nobena druga prireditev.

In res nepričakovano število gostov se je zbralo v veselčnih prostorih Narodnega Doma. V kratkem sta bili napolnjeni plesišči v veliki dvorani in sokolski telovadnici ter zasedeni vsi prostori, kjer so se prodajala okrepčila. Ob sviranju Slovenske Filharmonije je rajala mladina do ranega jutra, a tudi starejša gospoda se ni branila plesa; živahno vrvenje je vladalo posebno okoli okinčanih paviljonov, kjer so se podajala okrepčila.

Oskrbo pri paviljonih je prevzel številni damski odbor pod načelstvom gospe Franje dr. Tavčarjeve in v prvi vrsti se je zahvaliti pripomoči izkušenih in neumornih sotrudnic, da se je dosegel pri prodaji okrepčil tako znaten prebitek.

Sodelovale so v mali dvorani: Pri velikem paviljonu za buffet pod načelstvom g. Franje dr. Tavčarjeve in Vere dr. Šlajmerjeve: g. Pavla dr. Kersnik-ova ter gospice Staša Bežek, Smila Gruden, Anica Homan, Leopoldina Javornik, Saša Kersnik, Ana Kušar, Mici Lavrič, Karla Modic, Anica Skale, Dragica Šutej, Marijanica Zorec, Olga Verderber, Minka Žerovnik; pri paviljonu za šampanjec pod načelstvom g. Jelke dr. Bretl-ove: gg. Marija Česnikova, Ferdinanda dr. Majaronova, Hermina ing. Orlova, Pavla ing. Skaberne-tova, Marijanca dr. Grasellijeva, ter gospice Lea Levec, Milica Prosenc, Minka Skaberne, Pipa Tavčar, Rezi Ulrih; pri ondotni vi-

narni pod načelstvom gospe Helene Franketove: g. Dana Pavčičeva ter gospice Ida Juran, Elza Lukanc, Marija Rus, Berta Rus, Vida Šušljaj, Mila Tomic, Antonija in Ema Toplikar; v stranskih prostorih poleg velike dvorane: pri kavarni pod načelstvom g. Jadvige Šubičeve: gg. Milka Grobelnikova, Pepina Macher-jeva, Pavla dr. Murnikova, Hela dr. Rus-ova, ter gospice: Fanči Fabjan, Anica Gogala, Marija Hrovatin, Betka Otujac, Dora Stare, Minka Stare, Minka Štajer, Marija Vehar; pri tamošnji slaščičarni pod načelstvom gospe Josipine Ozmečeve in Vlastimile Hanuševe: g. Amalija Widrova ter gospice: Marija Rohrman, Danica Rohrman, Pavla Tominšek; Pri paviljonu za buffet pod načelstvom gg. Elze dr. Tominšekove in Ane Ulrihove: g. Angela Skušekova ter gospice Anica Accetto, Franja Černe, Valerija Skušek, Minči Vidic; v tamošnji vinarni pod načelstvom gospe Irene Ružičkove: gospice Albina Hiti, Hana Orešek, Mila Počivalnik, Ida Ružička, Angela Turk, Amalija Vidic; pri paviljonu za cvetlice pri vhodu velike dvorane pod načelstvom Ane dr. Toplak-ove: gg. dr. Mohoričeva, dr. Pompetova ter gospice Marija Heren, Pavla Jusin, Zora Hudovernik, Anica Marchiotti, Mici Marchiotti, Mira Pintar, Marija Pfeifer; v sokolski telovadnici: pri kavarni pod načelstvom g. Ane Podkrajšekove: g. Franja Krčeva ter gospice: Minka Bizjak, Zofi Bizjak, Minka Gorec, Malči Hrovatin, Vida Podkrajšek; v tamošnji vinarni pod načelstvom gospe Ivane Supančičeve: gg. Roza Fabiani-jeva, Marija Kalistrova ter gospice: Ivanka Domjanovič, Mici Grošelj, Danica Kališ, Mila Kenda, Danica Počivalnik, Erna Pribil, Franja Trpinc; pri tamošnjem buffetu pod načelstvom gospe Marije Sič-eve: g. Marija Šušteršič ter gospice: Ivanka Goli, Mila Hočevlar, Milka Rosina, Pavla Semen, Helena Smole, Anica Šarc, in pri tamošnji cvetličarni pod načelstvom gospe Ide Škof-ove: gospice Ana Jerin, M. Petrič, Marija Remic.

Odbor Slovenskega Planinskega Društva izreka tem potom celemu damskemu odboru najprisernejšo zahvalo.

Vrli planinki gospe Minka Ogorelčeva in Jelica Korenčanova sta priredili zanimiv srečolov in zbrali bogato zbirko dobitkov. Dobitki so se razstavili pri posebnem paviljonu pri vhodu v veliko dvorano; načelovali sta paviljonu imenovani gospe, ki sta tudi s pripomočjo gg. Ivana Ogorelca in Ivana Korenčana ter po njih zbranih sotrudnicah in sotrudnikih prodajali številke in razdeljevali dobitke. Sodelovale so osobito gospice Olga Horvat, Vida Kobler, Jakobina Mandelj, Minka Ogorelec. Gmotni uspeh srečolova je naravnost sijajen in za ta uspeh se ima društvo zahvaliti imenovanim gospema! Priserčna hvala!

Vodstvo plesa je prevzel gospod P. Fabiani, ki je kljub tolikemu številu plesalcev vzdržal vzoren red in vodil tri četvorke in eno »besedo«.

Dekoracija veselilnih prostorov je bila vsled predpisov upraviteljstva Narodnega Doma deloma omejena, ker se niso smele okinčati dvorane; pač pa so bili okinčani paviljoni, vhodi in stopnišča s smrečicami, brezami in bršljanom. Dekoracijo je požrtvovalno vodil gospod Avgust Acceto.

Prireditve so posetili vsi sloji Ljubljanskega narodnega občinstva in mnogo prijateljev turisticke z dežele; prišlo pa je tudi lepo število častnikov in prostovoljcev, njim na čelu Ljubljanski divizionar F. M. L. ekszellenca Kusmanek. Počastili so nas pa tudi drugi funkcionarji: imenom

g. deželnega predsednika gospod dvorni svetnik vitez Kaltenegger, nadalje podžupan Ljubljanski, g. dr. Triller, in dr.

Omeniti nam je še, da je dobilo društvo obilo darov in preplačil, za kar izrekamo vsem cenjenim darovalcem prisrčno zahvalo. T.

Promet v kočah l. 1911.

K o č e	Slovinci	Čehi	Hrvati	Nemci	Italjani	Razni	Skupaj	
							letos	lani
Triglavski Dom	632	45	14	127	42	3	863	737
Aljažev Dom	817	124	18	360	36	6	1361	1201
Vodnikova Koča	263	13	9	120	7	8	420	384
Orožnova Koča	213	29	—	115	17	1	375	440
Kadilnikova Koča	733	38	11	165	50	1	998	911
Prešernova Koča	346	20	3	179	24	1	573	410
V Kamniški Bistrici	1517	19	29	205	13	10	1793	1451
Koča na Vel. Planini	208	7	—	22	—	—	237	87
Na Kamn. Sedlu	443	—	4	45	—	3	495	432
Frisch. Dom	331	21	4	117	1	2	476	458
Kocbekova Koča	117	1	2	17	—	1	136	150
Gornjegr. Koča	124	—	—	15	—	—	139	112
Mozirska Koča	119	—	—	10	—	—	129	96
Hausenbichler. Koča	—	—	—	—	—	—	175	262
Vilfanova Koča	—	—	—	—	—	—	247	—
Koča na Raduhi	5	2	—	—	—	—	7	—

Kaj je Nanos? — Na to vprašanje dobimo čestokrat napačen odgovor. Po raznih atlantih (n. pr. v Kozennu) in knjigah, tudi po slovenskih, beremo namreč, da je Nanos »najvišji vrh« Hrušice in da meri 1300 m. Nanos pa v resnici ni vrh, temveč planota; Nanos se imenuje ves južni del Hrušice. Nad to planoto se dvigajo posamezni vrhovi, kakor Pleša (1261 m), Debeli Vrh (1299 m) in Suhi Vrh (1313 m, najvišji vrh na Nanosu). Specialni zemljevid zaznamuje pravilno Nanos kot planoto, ne kot vrh. Toliko učiteljem in turistom v uvaževanje!

M. Pajk.

Društveni vestnik.

Umrli člani. — Karl Vanič, trgovec v Celju, je dne 4. jan. t. l. umrl. Bil je svoj čas vnet agitator za volitve v Celjski okrajni zastop. Podpiral je vsa narodna društva in je bil tudi mnogo let član »Savinjske podružnice« S. P. D. — N. v m. p.! — Umrl je član Kranjskogorske podružnice Ivan Janša, p. d. Železnik, gostilničar na Dovjem.

Občni zbor Ajdovsko-Vipavske podružnice se je vršil dne 27. decembra 1911 v hotelu Šapla v Šturijah. Ob 9. uri zvečer je otvoril g. načelnik dr. Medveš zborovanje s primernim pozdravom na navzoče člane in je orisal v splošnem podružnično delovanje v preteklem letu, ki je bilo v glavnem osredotočeno v napravi nove poti ob izviru Hublja do takozvane »Luknje« in razgledišča nad izvirom. Dne 28. maja 1911, o priliki otvoritve te poti, je priredila podružnica pri izviru Hublja gozdno veselico; žal, da jo je deloma pokvaril dež, vsled česar je bil tudi gmotni uspeh malenkosten. Večji izleti se niso priredili, pač pa so naši člani v večjih ali manjših skupinah pridno pohajali naše bližnje gore v Trnovskem in Otliskem Gozdu; posebno je omeniti zimski izlet več članov čez Otlico, dalje dveh na Zeleni Rob in enega na Mali Golak. Posamezni člani so še posetili tudi oddaljenejše gore n. pr. Nanos, Matajur, Golico, Višarsko Skupino in Triglav. — Postavili sta se dve novi tabli ob Hublju in dve v Smrekovi Dragi. Drugih naprav odbor vsled pomanjkanja sredstev ni mogel izvršiti. Ugotovila in določila se je nova bližnjica iz Lokavca na Čaven, ki je sicer dokaj naporna, toda zelo zanimiva in najkrajša; o prvi priliki se bode zaznamovala. — Zbora delegatov se podružnica ni mogla udeležiti.

Tajnik g. Čermelj poroča, da se je v preteklem letu vršil en občni zbor in tri odboroze seje. Radi gradnje pri Hublju je pa odbor imel izven sej več posvetovanj in sestankov.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Brajnik, posnemamo, da je podružnica imela K 867·18 dohodkov in K 849·26 stroškov, med temi izdatek K 562·— za napravo poti pri Hublju. Konečni blagajniški prebitek znaša torej K 17·92. Premoženje v napravah znaša K 1000·—. Proračun za prihodnje leto izkazuje K 90·— prebitka. Pregledovalca računov dobila račune v naknadno odobritev. — Pred volitvijo odbora prečita g. načelnik tozadevno izpremembo pravil in predlaga, da se izvolijo poleg načelnika in tajnika še trije odborniki, na kar se po kratkem posvetovanju na predlog g. Šinka izvolijo za dobo treh let sledeči gospodje: Dr. Anton Medveš, načelnik, Rudolf Brajnik, tajnik, Anton Bianchi, Fran Miklavčič in Josip Čermelj, odborniki, Mihael Malik in Fran Repič, pregl. rač.

Med slučajnostmi izreče zbor na predlog g. načelnika g. Šinku zahvalo za trud, ki ga je imel z vodstvom naprave pri Hublju. G. Šink poroča o uspehih raziskovanja, ki so ga izvršili on, g. Brajnik in g. Križaj dne 8. sept. 1911 v podzemski jami »Luknji«. Priporoča, da bi se isto nadaljevalo, ker je jama deloma zelo zanimiva. Sklene se na njegov predlog, naj se preskrbi nekaj slik iz Hubljeve okolice, da se razstavijo v reklamne svrhe in založijo kot društvene razglednice. — G. Malik predlaga, naj bi se pridobivalo še kaj novih članov; posebno v Vipavskem okraju, na kar sporoča g. načelnik, da se je on že osebno obrnil do nekaterih gospodov v Vipavi, ki so mu tudi obljubili, da bodo pristopili. — G. Brajnik predlaga, naj bi se morebiti z ozirom na krajevne razmere, osnoval poseben odsek podružnice za Vipavo, ako bi se zglasilo primerno število članov od tam. Na predlog g. Lokarja se prepusti ta zadeva odboru v rešitev. Isti predlaga tudi, naj podružnica i v prihodnjem letu priredi eno gozdno veselico, da se gmotno stanje podružnično nekoliko okrepi; predlog se sprejme in prepusti odboru v rešitev.

Po živahnem razpravljanju glede podružničnega delovanja v prihodnjem letu se zahvali g. načelnik za udeležbo in zaključi zborovanje ob 11. uri zvečer.

Novi člani. — Osrednjega društva: Gg. Kolenc Pavel, veterinarji na Dunaju, dr. Kozina Pavel, c. kr. profesor v Ljubljani, Kramar Josip, knjigovodja v Šiški, dr. Matko Ivan, sekundarij v Ljubljani, Michaliček Anton, krojač v Ljubljani, dr. Sabothy Beno, odvetniški kandidat v Ljubljani, Žibert Simon, veterinarji na Dunaju.

Ajdovsko-Vipavske podružnice: gg. Čermelj Josip, c. kr. carinski asistent in posestnik, Šelj Štefan, gostilničar in posestnik, oba v Šturijah, Miklavčič Fran, zasebni uradnik, Jurha Josip, notarski kandidat, oba v Ajdovščini.

Cerkljanske podružnice: g. Pagon Franc v Predosljah.

Idrijske podružnice: gg. Novak Viktor, pisarniški oficijant, Vidmar Franc, gostilničar, Lapajne Marija, učiteljica, Gruden Angela, učiteljica, Novak Rajko, učitelj, vsi v Idriji.

Kamniške podružnice: g. Janša Josip, c. kr. sodnik v Kamniku.

Koroške podružnice: gg. Hraba Karl, župnik pri Sv. Marjeti v Rožu, Jerman Ivan, bančni uradnik, Kreveč Karol, odvet. uradnik, dr. Petek Fran, sekundarij, Stuhec Josip, odvet. uradnik, vsi v Celovcu.

Kranjske podružnice: g. Steinbauer Fr., stud. iur. v Kranju.

Kranjskogorske podružnice: gg. Brajnik A., postajenačelnik, Radohovavas, Lenassi Janko, lesni trgovec v Logatcu, Rabič Marija, hotelirka v Mojstrani, Razinger Makso, notarski uradnik, Udovič Andiej, dimnikarski mojster, oba v Kranjski Gori.

Podravske podružnice: g. Bračič Andrej, župnik v Lembahu.

Radovljiske podružnice: gg. Kamenšek Štefan, odvetniški uradnik, Koritzky Luce, hranilnični uradnik, Korbar Ivan, finančni komisar, Kavčič Fran, sodni oficijant, vsi v Radovljici, Sirnik Mila, šolska voditeljica v Zapotoku, Tavčar Miha, posestnik na Bledu.

Savinjske podružnice: g. Lichtenegger Albin, c. kr. poštar v Bralslovčah. — Op. uredništva. Imenik nekaterih novih članov nam je došel za to številko prepozno.

Računski zaključek VI. planinskega plesa (3. februarja 1912).

I. Stroški

1. Splošni stroški.

1. Reklama	427.47 K
2. Dekoracija	428.16 „
3. Licenca in godba	622.10 „
4. Osojbe pri veselici (biljeterji, gasilci etc.)	238.70 „
5. Poraba Narodnega Doma	636.81 „
6. Gostilničarju odškodnine	250.— „
7. Za steklenice	120.— „
8. Razno	45.15 „
	I. 2768.43 K

2. Nakup blaga za prodajo.

1. Vinarna (vino, užitina, mineralna voda)	1034.21 K
2. Buffet (jestvine)	465.75 „
3. Kavarna	131.82 „
4. Slaščičarna	92.92 „
5. Cvetlice	467.— „
6. Šampanjec	1377.— „
	II. 3568.70 K
	Skupaj . . 6337.13 K

II. Dohodki.

1. Vstopnina	2793.90 K
2. Vinarna (3 paviljoni)	1292.82 „
3. Buffet (3 paviljoni in Mencinger)	1134.49 „
4. Kavarna (2 paviljona)	624.57 „
5. Slaščičarna	189.46 „
6. Cvetlice (2 paviljona)	813.46 „
7. Šampanjec	2343.60 „
8. Srečolov	1619.77 „
9. Prodano vino po veselici	77.— „
	Skupaj . . 10,889.07 K
	Čisti dobiček torej . . 4551.94 K

A. Šušteršič, blagajnik.

Vsečina: Janko Mlakar: Iz kraljestva Velikega Venedigerja. (Str. 37.) — Dr. Henrik Tuma: Kaninska in Mangrtška skupina. (Str. 43.) — Pavel Kunaver: Iz malo znanih krajev Kamniških Planin. (Str. 45.) — Fr. Kocbek: † Ignac Šijanec. (Str. 50.) — Obzor: VI. planinski ples. (Str. 51.), Promet v kočah l. 1911. (Str. 53.), Kaj je Nanos? (Str. 54.) — Društveni vestnik: Umrli člani, Občni zbor Ajdovsko-Vipavske podružnice. (Str. 54.), Novi člani. (Str. 56.), Računski zaključek VI. planinskega plesa. (Str. 56.). — Naše slike: Kočna in Grintavec, Kompetela. — 6 slik k članku dr. Tume (na prilogi).

Odgovorni urednik **Svitoslav Breskvar** v Ljubljani. — Izdaja in zalaga „Slov. Plan. Društvo“. Tisk J. Blasnikova naslednikov v Ljubljani.